

CONSILIUL
ELEVILOR

GHIDUL PRIMA CANDIDATURĂ ÎN CONSILIUL ELEVILOR

CUPRINS

Introducere.....	3
Cum aflu nevoile și interesele elevilor pe care îi reprezint?.....	5
Nevoie sau dorință: despre prioritizare.....	7
De la nevoie la obiectiv.....	8
Cum îmi îndeplinesc obiectivele?.....	11
Resurse.....	13
Planificare eficientă.....	16
Tracking.....	18
Promovare.....	19
Explicarea baremului.....	21

I. Introducere

Dragă coleg,

Ai auzit deja de Consiliul Elevilor și îți dorești să te implici în schimbarea în bine a sistemului educațional, să **fii vocea colegilor tăi**. Simți în jurul tău că lucrurile nu merg conform așteptărilor noastre, a elevilor din România, și crezi că este timpul ca cineva să acționeze. Vezi cu ochii tăi cum în fiecare zi, atât pe rețelele de socializare, cât și în ziare, că educația este un subiect pe care politicienii îl desconsideră, venind cu idei care poate fac mai mult rău decât bine, minimizând șansele tale și ale colegilor tăi la un viitor mai bun în țara asta. Din acest motiv, vrei să candidezi, să fii parte din mișcarea elevilor schimbă-lume, fie că o faci în școala ta, la nivel județean sau poate la nivel național.

Ai o mulțime de idei despre cum ai putea schimba sistemul, însă nu știi cum să le transpui în demersuri concrete, în proiecte de impact pentru comunitate sau în campanii cu care colegii tăi, dar și părinții, profesorii și chiar directorii să rezoneze? Din fericire, dacă ai ajuns aici, Ghidul acesta este pentru tine! Acesta te va învăța cum să creezi o strategie de dezvoltare și un plan de acțiune care să te ajute pe tot parcursul mandatului, nu doar pe perioada alegerilor.

Conform articolului 6 din **Regulamentului de Organizare și Funcționare al Consiliului Național al Elevilor**, aprobat prin OMENCȘ 3838/23.05.2016, Consiliul Național al Elevilor are următoarele obiective:

- a. reprezentarea elevilor ca beneficiari primari ai sistemului de învățământ preuniversitar din România;
- b. participarea activă a elevilor la procesul decizional în legătură cu problemele care îi vizează;
- c. supravegherea respectării drepturilor elevilor;
- d. încurajarea schimburilor de experiență și bune practici;
- e. sprijinirea dezvoltării tuturor substructurilor sale.

Conform articolului 7 din **Regulamentului de Organizare și Funcționare al Consiliului Național al Elevilor**, aprobat prin OMENCȘ 3838/23.05.2016, pentru îndeplinirea obiectivelor sale, CNE are în vedere următoarele direcții de acțiune:

- a. apără interesele tuturor elevilor din România;
- b. reprezintă elevii în fața instituțiilor și organismelor abilitate;
- c. acționează ca organism care sprijină toate substructurile sale;
- d. utilizează orice modalități legale și legitime pentru a-și atinge obiectivele
- e. elaborează și propune politici publice, alături de instituțiile abilitate în ceea ce privește problemele elevilor și ale învățământului preuniversitar.

Pentru a afla mai multe despre cum funcționează structura în care te pregătești să candidezi, este recomandat să citești **Regulamentul de Organizare și Funcționare al Consiliului Național al Elevilor** (formă prescurtată: ROF CNE), dar și alte documente care stau la baza funcționării sistemului educațional, precum **Legea Educației Naționale nr. 1/2011** sau **Regulamentul-cadru de organizare și funcționare al unităților de învățământ preuniversitar** aprobat prin ordinul de ministru al educației naționale și cercetării științifice nr. 5079/31.08.2016.

Mai mult decât atât, pentru a putea apăra drepturile colegilor tăi, este esențial să cunoști prevederile **Statutului elevului**, aprobat prin ordinul ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 4742/10.08.2016.

II. Cum aflu nevoile și interesele elevilor pe care îi reprezint?

Înainte de a planifica orice demers, este important să cunoști exact care sunt nevoile, interesele și așteptările elevilor pe care îi reprezinți, doar așa te vei putea asigura că strategia pe care o propui reflectă cu adevărat ceea ce comunitatea își dorește de la Consiliul Elevilor. Procesul prin care tu și echipa ta aflați aceste aspecte definitorii pentru activitatea voastră de reprezentare al elevilor se numește **consultare**.

Mecanismele de consultare sunt diverse, așa că este necesar să le cunoști și să le aplici pe cele mai adecvate contextului. Când alegi mecanismul de consultare, să ai în vedere grupul-țintă la care te raportezi (elevii din școala ta, județul tău, toți elevii din România, elevii de la o anumită specializare din mai multe licee din orașul tău, etc.), resursele pe care le ai (umane, financiare, temporale) și efectul pe care îl dorești de la consultarea în sine (de exemplu, problemele cu care se confruntă elevii din învățământul profesional și tehnic din județul tău, părerea elevilor din clasa a IX-a din liceul tău cu privire la atitudinea profesorilor etc.).

Câteva instrumente de consultare pe care le poți aplica:

- **formular/chestionar:** gândește-te la niște întrebări simple, dar de impact, prin care poți afla nevoile, interesele, dorințele și problemele cu care se confruntă colegii tăi. Folosește un limbaj cât mai accesibil pentru cei pe care vrei să îi chestionezi. Chestionarul poate conține atât întrebări deschise (unde elevii pot răspunde pe larg, în detaliu, pot explica și argumenta anumite situații și probleme) sau închise (cu variante de răspuns stabilite de tine, acestea fiind ușor de centralizat).

- **dezbateri:** stabilește o temă de discuție (de exemplu: cum putem folosi fostul cabinet de geografie din școala noastră, care în prezent nu are nicio destinație clară, astfel încât să îl transformăm într-un spațiu atractiv, de utilitate pentru elevi?), anunță-ți colegii și întâlnește-vă într-un loc care să vă permită desfășurarea unei astfel de consultări și propuneți, apoi dezbateți diverse soluții, până o găsiți pe cea mai potrivită. Puteți chema și profesori sau părinți, poate chiar și pe directorul liceului pentru a vă asigura că toți factorii implicați au contribuit la rezolvarea situației. Dezbaterile se pot purta și în mediul online, pe grupul școlii, unde o persoană poate lansa tema discuției, iar membrii grupului aduc soluții inovative, argumente pro sau contra. Nu uita: o astfel de dezbateri nu are un câștigător, nu acesta este scopul ei, ci identificarea celei mai

bune soluții pentru o anumită problemă cu care noi, ca elevi, ne confruntăm.

- **sondaj de opinie:** care este părerea colegilor tăi despre uniforme? Care este opinia elevilor din școala ta cu privire la starea toaletelor? Răspunsurile la aceste întrebări le poți descoperi foarte ușor printr-un sondaj de opinie, pe care îl poți realiza online (pe grupul școlii sau al clasei), sau verbal. Pentru a fi cât mai relevant, este important ca sondajul să reflecte opinia câtor mai mulți elevi, din toate clasele și de la toate specializările din școala ta (astfel, rezultatul pe care îl vei obține va fi unul cu adevărat reprezentativ).

- **din clasă în clasă:** nu ezita să folosești pauzele pentru a merge prin clasele din școala ta pentru a purta discuții cu elevii despre problemele lor, ai fi surprins câte probleme și nevoi, unele mai generale, altele mai specifice, au elevii și cât de important este ca tu să fii persoana la care ei pot apela cu încredere.

Nu uita de faptul că cei pe care îi reprezinți sunt *la fel de elevi* ca și tine, așadar nu trebuie să faci o consultare formală pentru a obține rezultatul dorit. Folosește-te de orice prilej pe care îl ai pentru a vorbi cu elevii din școala ta, transformă consultarea și discuțiile libere despre problemele cu care ne confruntăm într-un obicei și astfel, vei putea obține legitimitate în demersurile și proiectele pe care le vei iniția: nu uita că ele trebuie să pornească de la comunitate și să se plieze pe caracteristicile comunității, doar în acest mod elevii vor putea dezvolta un sentiment de apartenență la Consiliul Elevilor.

III. Nevoie sau dorință: despre prioritizare

Ai consultat elevii și le-ai aflat problemele, ești pregătit să le pui pe hârtie și să îți planifici mandatul, să organizezi proiecte și să inițiezi demersuri de impact pentru comunitatea școlară. Dar cum poți identifica ordinea în care vei rezolva aceste probleme? Firește, toate sunt importante, venind de la cei pe care îi reprezinți, dar pentru a avea un mandat planificat strategic și coerent trebuie să știi să prioritizezi. Pentru a putea prioritiza, trebuie să faci diferența între nevoi și dorințe.

Nevoile sunt acele aspecte definitorii pentru viața elevilor, care, dacă nu sunt satisfăcute, limitează accesul elevilor la educație: de exemplu, o nevoie pe care mulți elevi din România o au reiese din faptul că elevilor nu le sunt decontate cheltuielile de transport, iar ei nu pot ajunge la școală fiindcă abonamentele nu sunt subvenționate, cheltuielile fiind foarte ridicate și imposibil de suportat pentru familiile cu situații financiare grave. O altă nevoie a elevilor este aceea de a avea acces la un cabinet școlar dotat corespunzător.

Dorințele, pe de altă parte, sunt acele aspecte din viața elevilor care, dacă nu sunt îndeplinite, nu le încalcă în mod necesar dreptul la educație, însă, dacă ar fi îndeplinite, le-ar oferi elevilor accesul la un sistem de educație mai calitativ. De exemplu, o dorință a elevilor poate fi aceea de a avea un spațiu în școală unde ei pot lucra împreună la diverse proiecte, un *co-working space*. O altă dorință este aceea de a avea o bibliotecă modernă, unde să se desfășoare diverse evenimente organizate de Consiliul Elevilor, un spațiu prietenos.

Atunci când realizezi strategia de dezvoltare și planul de acțiune, prioritizează nevoile elevilor și fii realist: poate nu vei putea dota școala ta cu un laborator performant în mandatul tău, dar cu siguranță vei putea realiza o campanie de promovare a drepturilor elevilor și vei putea intra în dialog cu directorul școlii pentru a rezolva problema elevilor care nu primesc decontul navetei sau pentru a le fi respectat dreptul de a contesta rezultatul lucrărilor scrise.

IV. De la nevoie la obiectiv

Acum că ai cunoscut deja problemele cu care se confruntă elevii din școala ta sau din județul tău, ai dedus, împreună cu cei direct implicați, cele mai bune soluții și ai prioritizat nevoile grupului-țintă, vei transforma aceste nevoi în obiective. Obiectivele reprezintă țintele pe care tu ți le propui a fi îndeplinite în cadrul mandatului tău. Atunci când îți setezi obiectivele, este bine să ai în vedere ca acestea să fie **fezabile** (realizabile), că le vei putea îndeplini în contextul în care te afli și că resursele pe care le ai la dispoziție îți permit acest lucru.

Obiectivele pe care le vei include în strategia ta de dezvoltare (urmând să detaliezi acțiunile - proiectele, demersurile, campaniile pe care le vei utiliza pentru a atinge acele obiective în **planul de acțiune**) trebuie să fie SMART.

SMART este un acronim al caracteristicilor considerate necesare în formularea obiectivelor:

SPECIFIC - oferă informații despre caracteristicile specifice unui anumit obiectiv; indică exact ceea ce se dorește a fi obținut și nu lasă loc de interpretări. Pentru a-ți da seama dacă obiectivul formulat de tine este specific, pune-ți întrebări precum:

- Cine este implicat?
- Ce anume vreau să obțin?
- Când trebuie făcut?
- Unde este realizat?
- Care sunt cerințele și limitările?
- De ce este nevoie să facem asta?

Nu este obligatoriu ca un obiectiv să răspundă tuturor acestor întrebări simultan, însă este esențial ca obiectivul pe care tu îl setezi să nu fie ambiguu.

De exemplu, faptul că îți dorești ca biblioteca școlii tale să devină una mai prietenoasă pentru elevi este un obiectiv ambiguu, deoarece nu vei putea să evaluezi realizarea sa. Pentru a evita caracterul abstract al formulării anterioare, obiectivul trebuie să sune cam așa: dotarea bibliotecii școlii cu 50 de volume noi de beletristică, un videoproiector și o măsuță de cafea.

MĂSURABIL - prezintă aspectele cantitative și calitative ale unui obiectiv care pot fi cuantificate, folosind unitățile de măsură cunoscute. Pentru a verifica dacă un obiectiv poate fi măsurat, e vital să îți pui următoarele întrebări:

- Cât de mult(ă)?
- Cât de mulți(e)?
- Când voi ști că a fost îndeplinit?

Exemplu de obiectiv care nu poate fi măsurat: formarea membrilor consiliului școlar al elevilor pe partea de reprezentare. Un obiectiv măsurabil ar fi, în acest context, formarea a 20 de membri ai consiliului școlar al elevilor din școala mea pe partea de reprezentare.

ACCESIBIL - înseamnă că un obiectiv poate fi atins cu capacitățile și resursele disponibile. Un obiectiv prin care îți propui să renovezi întreaga școală nu este unul accesibil, deoarece ar presupune efortul conjugat nu doar al membrilor consiliului școlar al elevilor, ci și al celorlalți actori implicați (părinți, autorități publice locale), însă obiectivul de a solicita primăriei să renoveze cantina școlară este atât accesibil, cât și fezabil. Trebuie să te gândești, în primul rând, la modul în care vei gestiona resursa umană, dar și resursele financiare sau materiale, pentru ca obiectivul să poată fi cuprins în mandatul tău.

RELEVANT - înseamnă că realizarea obiectivului contribuie la îndeplinirea misiunii Consiliului Elevilor, adică reprezentarea elevilor. În acest sens, dacă ți-ai propune să organizezi, în școala ta, o strângere de fonduri pentru un azil de bătrâni, acesta nu ar reprezenta un obiectiv relevant pentru colegii tăi, pentru că nu i-ar impacta și nu ar contribui la creșterea calității educației și a vieții școlare. În schimb, îți poți propune să organizezi o strângere de cărți pentru a dota biblioteca școlii, iar elevii, având acces la ea, ar putea beneficia în mod real de pe urma acestei activități (obiectivul ar fi unul relevant pentru elevi).

ÎNCADRAT ÎN TIMP - face referire la un anumit interval de timp, bine precizat, privind stadiul atingerii obiectivului. Pentru a vedea dacă obiectivul pe care ți l-ai propus este încadrat în timp, trebuie să îți pui o singură întrebare: Când? sau Până când?

Exemple de obiective încadrate în timp: organizarea unei sesiuni de formare pentru membrii consiliului școlar al elevilor în luna octombrie 2019, garantarea respectării dreptului elevilor majori de a părăsi școala până la sfârșitul semestrului I din anul școlar 2019-2020.

Urmărește aceste cinci caracteristici și asigură-te că fiecare obiectiv pe care ți-l propui în strategie este unul SMART.

V. Cum îmi îndeplinesc obiectivele?

În contextul unui posibil mandat în Consiliul Elevilor, este important să ai în vedere o serie de factori pe care, dacă îi vei vedea drept oportunități, și nu amenințări, te vor ajuta să îți îndeplinești obiectivele. Fie că e vorba despre respectarea Statutului Elevului în școala ta sau despre dotarea toaletelor cu hârtie igienică și săpun, este important ca, înainte de a-ți începe mandatul propriu-zis, să îți schițezi câteva direcții de acțiune. Pune-ți întrebarea „cum?” și include răspunsurile obținute în planul tău de acțiune.

Colaborarea cu ceilalți actori implicați în educație. Alături de elevi, profesorii, directorii și personalul nedidactic alcătuiesc comunitatea școlară. De asemenea, în sistemul educațional sunt implicați și părinții, care, atunci când elevul este minor, își asumă o bună parte a deciziilor privind parcursul școlar al acestuia. Astfel, dacă ți-ai setat un obiectiv ambițios, precum renovarea laboratorului de informatică din școala ta, este important să ai în vedere colaborarea cu aceștia.

Primul pas către o colaborare de lungă durată este dialogul. Consultă profesorii, cere opinia părinților, organizează dezbateri în școală pe anumite teme de interes pentru colegii tăi și asigură-te că, pentru fiecare afirmație pe care o faci, ai inclus în discursul tău argumente convingătoare, astfel încât le vei obține susținerea. Poți crea chiar un grup de Facebook sau de e-mail în care să comunici permanent cu profesorii, liderii de sindicat, reprezentanții asociației de părinți și folosește-te de aceste canale pentru a transmite problemele colegilor tăi. Acum recitește-ți obiectivele și identifică-le pe cele care consideri că sunt definite de o colaborare cu părinții sau cu profesorii, gândește-te cum ai putea prezenta propunerile tale și caută cele mai potrivite argumente în susținerea ideilor tale.

Dialogul cu factorii decizionali. Factorii decizionali sunt acele persoane care ocupă funcții de conducere sau decizie în anumite sectoare de activitate, cu un impact direct asupra comunității respective. De exemplu, factorul decizional care stabilește modul în care funcționează școala este directorul școlii, împreună cu Consiliul de Administrație (pentru că este format din mai mulți factori decizionali, îl numim for decizional). De asemenea, un alt factor decizional ale cărui decizii impactează, în mod direct, elevii este Primarul, fiindcă autoritatea publică locală în grija căreia sunt școlile este Primăria, împreună cu Consiliul Local - for decizional. Este important să cunoști

diferitele tipuri de decizii care afectează elevii pe care îi reprezinți pentru a putea înțelege unde trebuie să acționezi.

Dialogul cu factorii decizionali (îi poți numi și decidenți) este foarte important pentru îndeplinirea obiectivelor tale. Nu trebuie să eviți să discuți cu aceștia, să le comunici problemele din școală și să le propui soluții (desigur, într-un mod argumentat); este necesar să ai mereu în vedere interesul elevilor pe care îi reprezinți. De exemplu, dacă unui elev i s-a făcut o nedreptate și nu a fost lăsat să intre în școală pentru că nu purta uniforma, acest caz trebuie semnalat directorului școlii (conform ROFUIP art. 198, alineatul 2, elevii nu pot fi sancționați pentru nepurtarea uniformei). Dacă directorul refuză să respecte legea, misiunea ta nu se încheie aici. Trebuie să continui dialogul la nivelul Inspectoratului Școlar Județean și poți să te folosești și de presiune publică pentru a-i face dreptate colegului tău.

Cu legea în mână. Desigur, niciun obiectiv din cele pe care ți le-ai propus nu ar putea fi îndeplinit dacă legea nu ți-ar permite, de aceea este important să îți fundamentezi propunerile și să ai un discurs convingător folosindu-te de baza legislativă prezentată în introducerea acestui ghid. Dacă directorul te întreabă care este temeiul în baza căruia tu invoci nerespectarea dreptului elevului în cauză, tu trebuie să fii pregătit și să menționezi cu precizie articolul și actul normativ. Pare dificil la început, dar devine din ce în ce mai ușor cu timpul, iar asta ți-o poate confirma orice elev reprezentant!

Ține cont de mecanismele prezentate în acest capitol și menționează-le în planul de acțiune, fiindcă este important să te gândești chiar de acum cum vei acționa în beneficiul colegilor tăi.

VI. Resurse

Un alt lucru pe care nu trebuie să îl omiți din strategia ta de dezvoltare este reprezentat de identificarea resurselor necesare de care ai nevoie pentru a îndeplini un anumit obiectiv pe care ți l-ai propus. În funcție de specificul obiectivului tău, vei întâlni mai multe tipuri de resurse:

- **resursa umană:** în mișcarea de reprezentare a elevilor, cei mai importanți sunt oamenii, atât membrii Biroul executiv, cât și cei din Adunarea generală, care reprezintă forul decizional suprem în orice substructură a Consiliului Elevilor. Este important să valorifici calitățile fiecărui om, astfel încât împreună veți putea funcționa drept un adevărat organism de reprezentare pentru colegii voștri. Mai mult decât atât, pe lângă Biroul executiv și Adunarea generală, se pot implica în mișcarea de reprezentare, atât la nivel școlar, cât și la nivel județean, voluntari care sunt recrutați pentru dorința lor de implicare, chiar dacă aceștia nu dețin în mod necesar o funcție în Consiliul Elevilor.

Pentru a gestiona cât mai eficient resursa umană, este esențial să organizați periodic ședințe, întruniri și dezbateri, în care să planificați și monitorizați demersurile inițiate. De asemenea, după finalizarea fiecărui demers sau proiect, este important să vă întâlniți pentru o sesiune de feedback, în care să evaluați procesul de implementare, să veniți cu sugestii, să stabiliți care au fost punctele tari și punctele slabe în fiecare demers întreprins. În acest sens, puteți folosi modelul de analiză SWOT (unde **Strengths** = puncte tari, **Weaknesses** = puncte slabe, **Opportunities** = oportunități și **Threats** = amenințări).

- **resursa financiară:** Pentru a planifica cât mai eficace fiecare demers, proiect, eveniment sau campanie este bine să anticipezi resursele financiare de care ai nevoie. Este o idee bună să apelezi la sponsori sau parteneri care să îți asigure aceste resurse, pentru buna desfășurare a proiectului (fundraising). O altă variantă viabilă pentru a garanta resursa financiară în demersurile Consiliului Elevilor este să identificați linii de finanțare pentru anumite proiecte. De exemplu, consiliile locale pot organiza concursuri de proiecte prin care să ofere finanțare grupurilor informale de tineri sau chiar școlilor (dacă decideți să aplicați pentru finanțarea unui proiect de impact pentru comunitatea școlară, puteți apela la conducerea școlii și puteți realiza un parteneriat în acest sens).

- **resursa materială:** Foi, markere, coli de flipchart, ecusoane, voting card-uri pentru Adunarea generală sunt doar câteva exemple care se încadrează în resursa materială necesară pentru buna organizare a Consiliului Elevilor. Fiți inventivi, iar dacă nu beneficiați de sprijinul școlii pentru garantarea acestor resurse, puteți apela la sponsori, parteneri, sau puteți crea o platformă de crowdfunding online unde oamenii pot dona pentru proiectele voastre. Identifică resursele materiale de care ai nevoie pentru a-ți atinge obiectivul și menționează-le în strategia ta de dezvoltare.

- **resursa informațională:** Trebuie să îți propui ca, în mandatul tău, să informezi elevii cu privire la drepturile pe care le au în calitate de beneficiari primari ai actului educațional, să militezi pentru ca acestea să fie respectate și să prezinți factorilor decizionali motivele pentru care acele drepturi trebuie să fie respectate. Baze de date, rezultatele unor studii sociologice și alte analize care prezintă situația sistemului educațional la firul ierbii sau chiar documente ale școlii, care sunt de interes public (precum bugetul unității de învățământ) reprezintă resursa informațională de care tu vei avea nevoie pentru a-ți îndeplini obiectivul.

În acest sens, baze de date importante și relevante pentru sistemul educațional poți găsi pe platforma Institutului Național de Statistică (de exemplu, populația școlară din județul tău în anul precedent). Un alt instrument pe care îți poți folosi pentru a garanta resursa informațională necesară îndeplinirii obiectivelor tale este **Legea 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public**. Practic, cu ajutorul acestei legi, tu, în calitate de cetățean, poți trimite instituțiilor publice (școli, primării, Inspectoratul Școlar Județean) cereri prin care să soliciți date de interes public (de exemplu, poți formula o cerere în baza Legii 544/2001 pentru a afla care este numărul și cuantumul burselor acordate liceenilor din orașul tău).

Cum arată o cerere formulată în baza Legii 544/2001?

Către: instituția X

Data:

Stimate domnule/Stimată doamnă,

Subsemnatul, [nume prenume], identificat prin CI, seria [...], nr. [...], domiciliat în str. [numele străzii], nr. [...], bl. [...], sc. [...], ap. [...], localitatea [...], județul [...], formulez o cerere conform Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public.

Astfel, solicit comunicarea:

- Documentul Y (ex.: numărul elevilor care aparțin minorităților naționale și numărul elevilor care beneficiază de școlarizare în limba maternă)

Doresc ca informațiile solicitate să îmi fie furnizate, în format electronic, la următoarea adresă de e-mail: [...].

Vă mulțumesc pentru sollicitudine,

Numele și prenumele petentului: [nume prenume]

Număr de telefon: [...]

Adresa/e-mail: [...]

VII. Planificare eficientă

Cum nici viața de elev nu este veșnică, nici mandatul în Consiliul Elevilor nu este pe viață. De aceea, este important să îți planifici eficient proiectele și demersurile, să incluzi un calendar (unul orientativ) atunci când redactezi strategia de dezvoltare și să valorifici câteva aspecte importante atunci când îl realizezi, precum:

- **impactul demersurilor și durata lor de desfășurare:** Mai bine derulezi un unic demers de impact decât sute de demersuri pe hârtie, care să nu aibă un impact real pentru elevii pe care îi reprezinți. Fii realist - nu te aștepta să poți schimba întregul regulament al școlii tale într-o săptămână sau să poți determina renovarea bibliotecii școlare într-o singură lună. Este important să ții cont de toți pașii pe care trebuie să îi faci pentru a concretiza acel demers, să evaluezi riscurile și să conștientizezi că schimbările majore în educație nu se întâmplă peste noapte, ci necesită timp, implicare, dedicare și mult efort din partea celor care își doresc schimbarea și sunt dispuși să lupte pentru ea.

- **contextul socio-politic:** Șansele ca elevii să obțină anumite facilități prin intervenția factorilor decizionali (care, la nivel local, județean și național, sunt politicieni sau entități politice) crește în perioada alegerilor, întrucât ei caută să își consolideze imaginea și să obțină simpatia alegătorilor. Folosește acest context pentru a le cere decidenților să schimbe ceva în școala ta, să satisfacă nevoile primare ale elevilor și expune problemele cu care colegii tăi se confruntă; poate, în unele cazuri, te vei alege doar cu niște promisiuni frumoase, însă, punând presiune publică și mobilizând mai mulți oameni să susțină propunerile tale (elevi, profesori, părinți), vei fi din ce în ce mai aproape de obținerea rezultatului dorit. Fii critic și ai grijă să nu devii doar un jeton pentru politicieni, nu te grăbi să te afișezi în poze cu ei sau să le oferi laude și aprecieri în spațiul public până nu începi să vezi fapte în loc de vorbe goale.

- **mandatul elevului reprezentant în Consiliul de Administrație:** În fiecare liceu există un elev reprezentant în Consiliul de Administrație al școlii, forul decizional suprem, elev care are un mandat de un an și, pentru a putea candida la această funcție, trebuie să fie major. Ia legătura cu acest elev reprezentant și roagă-l să te informeze periodic cu privire la ceea ce se dezbate în Consiliul de Administrație, transmite-i propunerile tale, iar acesta le va putea prezenta în cadrul întrunirilor. Votul elevului

reprezentant în Consiliul de Administrație este, în unele cazuri, unul decisiv, deci profită de acest aspect și apelează cu încredere la el: te va ajuta să îți planifici mult mai ușor pașii în vederea îndeplinirii obiectivelor tale.

Știați că...	Pe lângă elevul reprezentant în Consiliul de Administrație, care este major și are drept de vot în acest for, poate participa la ședințele CA-ului și președintele consiliului școlar al elevilor sau un delegat al acestuia, cu rol de observator?
--------------	---

VIII. Tracking: cum să nu ne îndepărtăm de la scopul Consiliului Elevilor

Ce am făcut astăzi pentru elevii pe care îi reprezint? ar trebui să fie întrebarea pe care și-o pune zilnic fiecare elev reprezentant. Pe parcursul mandatului tău, vor exista momente care te vor găsi confuz, neștiind cum să abordezi anumite situații neprevăzute și momente în care va fi necesar să pui *pauză* la anumite demersuri pentru a putea rezolva acele situații, mult mai urgente, pe care nu le-ai putut planifica la începutul mandatului sau când ți-ai redactat strategia de dezvoltare și planul de acțiune. Întâlnește-te periodic cu echipa ta, chiar și în contexte informale, și discutați despre ceea ce ați făcut până la momentul actual pentru elevii pe care îi reprezentați.

Lunar, treceți prin strategia asumată la începutul mandatului și verificați cum stați cu îndeplinirea obiectivelor. O altă metodă de evaluare pe care o puteți utiliza este chiar consultarea colegilor voștri: când vă simțiți în impas și nu știți cum să acționați în beneficiul lor, cereți-le păreri, sugestii, recomandări; doar în acest mod se poate stabili o conexiune între cei reprezentați și cei reprezentanți, una care să fie trainică.

IX. Promovare

Fie că începi o campanie sau un demers prin care ceri rezolvarea unor probleme cu care se confruntă elevii, este necesar să alegi metodele de promovare potrivite pentru ca mesajul tău să ajungă la cei implicați: elevi, profesori, părinți și factori decizionali. Metodele de promovare trebuie identificate în raport cu grupul-țintă, așa că gândește-te la cine vrei să ajungă mesajul tău și selectează canalul de comunicare care poate capta atenția publicului pe care vrei să îl atragi. Pentru ca mesajul tău să fie ușor de înțeles, utilizează un limbaj accesibil, fără termeni caracterizați de ambiguitate: fii concis și clar pentru a putea obține rezultatul dorit.

În contextul mișcării de reprezentare a elevilor, vei avea parte de două mari tipuri de mecanisme de promovare: **promovare internă** și **promovare externă**.

Promovarea internă o poți utiliza pentru a lua legătura directă cu elevii din școala sau din județul tău, cu profesorii sau cu membrii asociației de părinți, de exemplu. Pentru aceasta, este bine să ai la îndemână un grup (o comunitate pe Facebook, WhatsApp sau alte canale de comunicare utilizate de cei cu care vrei să iei legătura) unde să incluzi toți acești actori. În cadrul acestei comunități, poți lansa dezbateri, consultări online, poți promova proiecte și evenimente de interes pentru elevi, profesori și/sau părinți într-un mod rapid și de impact.

Promovarea externă este cel mai des utilizat tip de promovare în contextul campaniilor în Consiliul Elevilor. Cele două subcategorii ale promovării externe sunt:

- **promovarea online:** poate fi realizată prin rețelele de socializare. Investește timp și efort pentru a crea o imagine cât mai atractivă pentru elevi a consiliului școlar/județean al elevilor, fie că utilizezi Facebook, Instagram, sau altă rețea social media. Gândește-te care este canalul de comunicare cel mai utilizat de către elevii din școala ta și transmite, prin acesta, mesaje informative, sondaje de opinie, promovează oportunități de dezvoltare personală și profesională pentru aceștia.

Un alt instrument pe care îl poți utiliza pentru a promova online demersurile și proiectele sunt publicațiile online, în special cele în care se documentează sistemul de educație, presa locală - pentru a lua legătura cu presa locală, realizează o bază de date

cu contactele jurnaliștilor și transmite-le comunicatele de presă ale consiliului școlar/județean al elevilor prin e-mail. Nu uita: presa, supranumită și a patra putere în stat, îți oferă o armă care nu poate fi neglijată în activitatea de reprezentare a elevilor, anume presiunea publică, (vizibilitatea și legitimitatea, oportunitatea de a avea susținerea unei mase mari de oameni).

- **promovarea offline:** Fie că e vorba de a merge din clasă în clasă pentru a prezenta un anunț de interes pentru elevi, de a organiza manifestări în spații publice, caravane de promovare în școli sau de a lipi afișe la avizierele școlilor, promovarea offline nu este de neglijat pentru a populariza demersurile Consiliului Elevilor. Poți împărți flyere cu articole din Statutul Elevului pentru a promova drepturile și obligațiile elevilor, în cadrul unei campanii de informare, sau poți îndrăzni și mai mult, punând stickere în banca fiecărui elev, stickere care să conțină un cod QR care, scanat, te va direcționa către Statutul Elevului în format electronic: fii inventiv!

În Consiliul Elevilor, departamentul de PR și comunicare, alături de Biroul de Presă, gestionează partea de promovare; recrutează elevi pasionați de design grafic, de redactare de texte și comunicate de presă, de realizare de pagini web și creați, împreună, o echipă responsabilă de imaginea consiliului școlar/județean al elevilor. Gândiți campanii cu care elevii să rezoneze și veți avea impactul dorit în fiecare demers pe care îl inițiați; însă până atunci, nu uita să incluzi în planul tău de acțiune metodele de promovare specifice fiecărui demers sau proiect pe care ți-l propui în mandatul tău.

X. Explicarea baremului

Acum că ai ajuns la finalul acestui ghid, considerăm că ar trebui să cunoști care sunt criteriile de bază în evaluarea oricărei strategii de dezvoltare și a oricărui plan de acțiune. Comisia Școlară/Județeană/Națională de Concurs și Validare folosește directivele din acest barem pentru a oferi punctajele într-un mod cât mai obiectiv.

Să începem, deci, cu baremul pentru strategia de dezvoltare:

Strategie de dezvoltare - maxim 30 de puncte

Corelarea obiectivelor cu soluționarea problemelor identificate - 10 puncte	Ierarhizare priorități - 6 puncte	Legătura dintre scopul structurii și strategie - 6 puncte	Caracter inovator - 4 puncte	Fezabilitate - 4 puncte	Alte aspecte (structură, coerență, flow al ideilor) - 2 puncte
---	-----------------------------------	---	------------------------------	-------------------------	--

Corelarea obiectivelor cu soluționarea problemelor identificate - înainte de a propune o măsură pe care vrei să o implementezi, este recomandat să specifice care este problema identificată (în școala ta, în comunitatea ta, în sistemul educațional în general) pe care măsura respectivă o rezolvă. Chiar dacă problema corelată pare de la sine înțeleasă, nu ezita să o explici!

Exemplu: Problema identificată este lipsa hârtiei igienice și a săpunului din grupurile sanitare din școala noastră. Obiectivul propus (măsura) este convingerea Consiliului Local ca, până la sfârșitul primului semestru, să acorde fonduri prin finanțarea complementară pentru a dota toaletele din unitatea de învățământ cu hârtie igienică și săpun.

Ierarhizare priorități - fie că este la începutul sau la sfârșitul strategiei propuse de tine, este recomandat să incluzi un subcapitol în care explici de ce ai prioritarizat anumite probleme din școala ta în detrimentul altora. Este esențial ca acest subcapitol să evidențieze faptul că tu cunoști diferența dintre nevoie și dorință.

Exemplu: Consider că problemele expuse în cadrul acestei strategii de dezvoltare sunt cele mai importante probleme cu care se confruntă elevii din școala mea, deoarece în urma unui sondaj pe care l-am realizat la sfârșitul anului școlar precedent, am aflat că aproximativ 80% dintre elevii școlii noastre se gândesc să se transfere la o altă școală din cauza lipsei facilităților și mai ales din cauza faptului că școala noastră nu reprezintă un mediu optim de dezvoltare personală și profesională. Așadar, consider că cele mai importante măsuri pe care trebuie să le implementăm sunt (le enumeri).

Legătura dintre scopul structurii și strategie - în introducerea strategiei tale de dezvoltare trebuie să menționezi aspectele definitorii ale structurii în cadrul căreia vei candida: Consiliul Elevilor. Ce este Consiliul Elevilor? Care este, după părerea ta, misiunea Consiliului Elevilor? Care sunt principalele obiective/direcții de acțiune pe care trebuie să și le asume Consiliul Școlar/Județean/Național al Elevilor? (adaptează în funcție de substructura pentru care candidezi)

Exemplu: Consiliul Național al Elevilor (CNE) este structura de reprezentare a elevilor din învățământul preuniversitar din România și, totodată, un for cu rol consultativ în procesul decizional privind elaborarea și implementarea politicilor educaționale.

Conform articolului 6 din **Regulamentului de Organizare și Funcționare al Consiliului Național al Elevilor**, aprobat prin OMENCȘ 3838/23.05.2016, Consiliul Național al Elevilor are următoarele obiective:

- a. reprezentarea elevilor ca beneficiari primari ai sistemului de învățământ preuniversitar din România;
- b. participarea activă a elevilor la procesul decizional în legătură cu problemele care îi vizează;
- c. supravegherea respectării drepturilor elevilor;
- d. încurajarea schimburilor de experiență și bune practici;
- e. sprijinirea dezvoltării tuturor substructurilor sale.

De asemenea, conținutul strategiei per total, măsurile propuse, obiectivele asumate, trebuie să se afle în strânsă legătură cu misiunea Consiliului Elevilor, de a se asigura că nevoile elevilor sunt satisfăcute și problemele cu care aceștia se confruntă sunt rezolvate. Organizarea de evenimente recreative spre exemplu, orientate spre crearea de divertisment, nu reprezintă scopul structurii și strategia ta nu ar trebui să se bazeze pe ele.

Caracter inovator - răspunde la întrebarea: de ce reprezintă obiectivul propus de mine o măsură inovatoare prin care se va îmbunătăți viața colegilor mei? Caracterul inovator poate să reiasă din mai multe aspecte: poate problema identificată de tine nu a mai fost evidențiată niciodată (faptul că elevii din școala ta nu au acces la servicii de consiliere de calitate, iar asta le afectează întregul parcurs educațional) sau poate nimeni nu a mai propus o soluție pentru o anumită problemă, din postura de membru al Consiliului Școlar/Județean al Elevilor (dotarea laboratoarelor de informatică din școală cu calculatoare noi, de ultimă generație).

Fezabilitate - este obiectivul propus de tine unul realizabil? Explică de ce, prin argumente cât mai convingătoare, într-un subcapitol de la sfârșitul strategiei de dezvoltare propusă de tine.

Exemplu: Obiectivele propuse în această strategie de dezvoltare sunt fezabile (realizabile), deoarece nu avem nevoie de un volum mare de resurse pentru a le realiza, contextul socio-politic este unul prielnic (anul următor având loc alegeri locale) și, nu în ultimul rând, putem beneficia de sprijinul asociației de părinți. (...)

Alte aspecte (structură, coerență, flow al ideilor) - precum punctele pe care le poți lua la examenele naționale dacă ai un scris lizibil și respecți regulile de ortografie, așa funcționează și aici, atât pentru strategia de dezvoltare, cât și pentru planul de acțiune. Asigură-te că ambele conțin idei coerente, detaliate, că nu ai greșeli de scriere și respecți structura detaliată aici, fără să omiți niciun aspect.

Trecând la baremul pentru planul de acțiune, poți observa că el este, de fapt, o continuare a strategiei de dezvoltare, în care sunt prezentate, cât mai concret, acțiunile pe care tu vrei să le implementezi.

Sustenabilitate - 6 puncte	Rezultate așteptate - 6 puncte	Metode de evaluare - 6 puncte	Metode de promovare/ diseminare - 6 puncte	Planificare eficientă în timp - 6 puncte	Identificarea resurselor necesare (umane, materiale/ financiare, informaționale) - 6 puncte	Alte aspecte (structură, coerență, flow al ideilor) - 4 puncte
-------------------------------	--------------------------------------	--	---	---	--	--

Sustenabilitate - se referă la calitatea unei activități de a se desfășura fără a epuiza resursele disponibile și fără a distruge mediul înconjurător, deci fără a compromite posibilitățile de satisfacere a nevoilor următoarelor generații. Cu alte cuvinte, cum te vei asigura că proiectul propus de tine va dăinui și pentru generațiile următoare de elevi?

Exemplu: Sunt de părere că acțiunea propusă este una sustenabilă - modificarea regulamentului de organizare și funcționare al școlii astfel încât drepturile elevilor să fie respectate, deoarece, odată semnalate, aceste derapaje de la respectarea legii nu vor mai reprezenta un impediment. Mai mult decât atât, avem baza legislativă, juridică pentru a ne apăra drepturile (Statutul Elevului, actul normativ care conține drepturile și obligațiile elevilor).

Rezultate așteptate - menționează, clar și succint, care sunt rezultatele pe care te aștepti să le obții prin îndeplinirea fiecărei direcții de acțiune în parte. Asigură-te că aceste rezultate sunt palpabile și pot fi măsurate!

Exemplu: Prin îndeplinirea acestei direcții de acțiune (crearea unei baze de date cu toți șefii claselor), ne putem aștepta la următoarele rezultate: îmbunătățirea relației din Biroul executiv al Consiliului Școlar al Elevilor și Adunarea generală, posibilitatea de a convoca mult mai ușor și mai eficient întrunirile, o prezență mai ridicată a șefilor claselor la Adunările generale ale Consiliului Școlar al Elevilor.

Metode de evaluare - de care instrumente te vei folosi pentru a vedea dacă ai obținut rezultatul așteptat? Menționează-le, pe scurt.

Exemplu: Prin dotarea școlii cu tonomate cu mâncare, ne așteptăm să obținem următorul rezultat: mai puțini elevi vor absenta pentru a-și achiziționa mâncare de la magazinul de pe colț. Ca metodă de evaluare, vom compara numărul absențelor tuturor elevilor din școală - înainte și după ce tonomatele vor fi instalate.

Metode de promovare/diseminare - prin ce mecanisme îți propui să popularizezi demersul? Fii creativ și gândește-te cum poți ajunge cel mai repede la grupul țintă.

Exemplu: Pentru a informa elevii cu privire la drepturile și obligațiile lor, vom realiza o campanie de promovare a Statutului Elevului pe Instagram și vom împărți pliante tuturor elevilor din școală.

Planificare eficientă în timp - răspunde la întrebarea: când? Nu uita să ții cont de structura anului școlar, de structura mandatului tău, dar și de contextul socio-politic pentru a-ți putea planifica demersurile cu o cât mai mare ușurință. Unele obiective sau direcții de acțiune nu trebuie planificate în timp, deoarece se desfășoară periodic (de exemplu, ședințele Biroului executiv al Consiliului Școlar al Elevilor).

Exemplu: Pentru a stabili legătura dintre elevi, părinți, profesori și conducerea școlii, Consiliul Școlar al Elevilor va organiza, **lunar**, dezbateri cu privire la problemele pe care le întâlnim în școala noastră.

Identificarea resurselor necesare (umane, materiale/financiare, informaționale) - care sunt resursele de care ai nevoie pentru ca demersul tău să prindă contur? Gândește-te cu atenție și grupează-le, în funcție de specificul lor.

Exemplu: Pentru a putea oferi feedback semestrial profesorilor noștri, vom avea nevoie de următoarele resurse:

- resurse umane (elevi, preferabil liceeni care să-i informeze pe colegii lor mai mici cu privire la acest drept și care este procedura prin care ei pot oferi feedback profesorilor lor);
- resurse materiale (fișe de feedback, pliante);
- resurse informaționale (baza legislativă care demonstrează că elevii au acest drept este articolul 7, litera aa) din Statutul Elevului).

Felicitări!

Ai parcurs întreg conținutul ghidului, iar acum ești pregătit nu doar să candidezi și să obții funcția mult visată, dar și să fii, cu adevărat, vocea colegilor tăi.

©Biroul de Presă al Consiliului Național al Elevilor